

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 17. 1860.

NAPILAP.

103-ik szám.

Előfizetési ár:

(Február 16-tól, a szimidény végéig.)

Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.

Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ osztr. ért.

Mindenemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknél 3 ujkr.

Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

A fellegekhez.

Repültek boldog fellegek
A hová én nem szállhatok,
Ti otthon vagytok mindenütt,
Én itt is ott is rab vagyok.

Itten a honvagy kinja sujt
Onnan eltiltott végzetem
Itt idegen madár vagyok
Ott üldött vad rengetegen.

Szálljatok boldog fellegek
S vigyétek el szárnyatokon
Lelkemnek ez üdvözlétét:
Légy boldog oh te drága hon!

Ha élnek még az ősz szülők,
S szemökben bánat köny ragyog,
Mondjátok (bár ugy lenne) én
Igen igen boldog vagyok.

Barátimhoz, ha még szívök
Miként hajdan dobog felém,
Megtört lelkem áldása száll
Sorsomnak zordon éjjelén.

És lelkemnek szerelmesét
Ki éjjemnek csillaga volt,
Ha bánatában hervadoz'
Vagy boldogabb karhoz hajolt,

Köszönsétek, s mondjátok, őt
Viralni küldék istenek,
Boldog legyen ha már nekem
Megtiltatott hogy az legyek.

Öntözzétek ti fellegek,
Ha könnyel nem öntözhetem
Kedves honom határait
Áldást hozón völgyön hegyen.

S ha egykor visszaszállatok,
S én sírba vinném kinomat,
Öntözze szánó könyetek
Idegen hantu siromat.

Hory Farkas.

I. Napoleonnak egy szerelme.

(Egy öreg tábornok elbeszélése után.)

Bonaparte koránt sem vala tökéletes, de hibái soha sem lőnek bűnökké s hibáinak forrása mindig nemes és nagylelkű volt. Én ismerém Napoleont azon veszélyes korában, midőn a szenvedélyek rendszeren zsarnokilag szoktak az emberen uralkodni, hanem annyit mondhatok, hogy mindig uralkodni tudott szenvedélyein.

Bonaparte józansága oly nagy volt, hogy gyakran esett ezért bajtársai tréfáinak céltárgyává; de de ő nem volt oly jellemű, hogy ily módok által magát hajlítani, vagy vezetetni engedte volna; mindenek előtt gyöngéden visszautasítá az ily tréfákat, hanem ha alkalmatlanokká kezdenek válni, nyugodt, némileg megvető tekintete, a hideg mosoly, mely vékony, zárt ajkain mutatkozott, korán észrevéteté, hogy a fiatal hadnagy nem türendi, hogy korosabb, s még magosabb helyzetű emberek is gunytagygyul jelöljék őt magyarázta.

Bonaparte szerette az abstract tudományokat: kedvencz auctorai mindig azok valának, kik alkalmat adtak az elmélkedésre, s ha magát a képzelet álmainak akarát átengedni, mindig Ossiant olvasta. Napoleon Byront elragadtatással olvasta volna: de ő gyűlölt minden szenvelgést, bár mi nemű is lett volna az; rövid, kissé nyers beszéde, gondolatát mindig tisztán és érthetőleg fejezte ki; még szerelmes levelei is rövidek voltak, de kevés szóval sokat mondának; hanem oly szilárdak is egyszersmind, hogy egyetlen sorban több gondolatot fejtettek ki, mint a mennyit sok szép beszéd egész lapokon kifejtteni nem képes.

Bonaparte nagyon ábrándozó volt, s lehet mondani regényes is. Többször látám őt hosszas ideig égre emelt szemekkel álmódzni egy szép, komoly olasz éj benyomása alatt; s ezen oly határozott jellemű férfi, oly nagy és oly nemes dolgoktól elfoglalva, hosszas ideig élénk gyöngédséget ápolt keblében Joséphine iránt még házassága után is.

Láttam, hogy minden öste lefekvésekor nője arczképét maga mellé tevé. Ezen érzelő szokást ő nagyon sokáig megtartá, és császár volt már, midőn megvallá, hogy szíve fölindulástól dobog, ha a fák között egy fiatal nő fejr ruháját megpillantja. Gyakran meghuzta magát a Malmaisani park valamelyik zugába, hogy a Rueil-i harangokat hallgassa; s ezen ember, kiről elmerék mondani, hogy a vallási szertartásokban csak tettető, utálta az atheistákat, megvetett egy nőt, ki nem imádkozott; mondá, hogy az olaszok legalább annyi előnnyel bírnak a francziák fölött, hogy azon perczen, melyben a vétket elkövetik, annak megbocsátását kérik, s hogy legalább ismerik a megbánást, a mit a francziák csak regényekben vagy a színpadon gyakorolnak, — (Folyt. k.)

Tarka képek a régi jó világból. *)

Összegyűjtötte a „Nagyharang“

II.

Székely királybírói határozás.

Élt a régi jó világban egy királybíró — az az hogy nem jól kezdettem el még sem, mert élt biz' akkor még több is; de a sok között volt egy különösen, a ki arról a ritka tulajdonságáról volt nevezetes ember a székelyföldön, hogy teljes életében jó kedvtől volt, nem látta őt soha senki emberfia busulni, pedig bizony volt a magyar embernek akkoriban is elég oka reá, ha nem is éppen annyi mint mostanság.

Az öreg urnak valódi neve nem tartozván szorososan a dologra, én csak Dongodi

uramnak fogom nevezni, pedig tessék elhinni sokkal szebb neve volt ennél.

Egy reggel jelenti a hajdu Dongodi uramnak, hogy egy székely ember akar vele beszélni, oda kiűnt várakozik a pitvar ajtónál.

„Be kell eresztetni.“

A hajdu bebocsátott egy ravasz arczu öreg legényt, sarkig érő zekében.

„Szerencsés jó reggelt kívánok nemzetes királybíró uramnak.“

„Hozta Isten Imre gazda! — hát mi baja van?“

„Kedves egészségére kívánom az éjszakai álmát a nemzetes királybíró uramnak, nekem bizony hálá Istennek nincsen semmi bajom.“

„Na azon ugyan örvendek, — de hát miért jött hozzám?“

„Egy kurta kis panaszoeskám volna.“

„S mi legyen az Imre gazda, talán csak nem zördült össze valakivel.“

„Nem affajta dolog. A tegnap éjszaka — már ne nehezteljen reám a nemzetes uram, mert én nem vagyok az oka semminek — a lovai valahogy az én káposztásomba vetődtek, s olyan átkozottul megdolgozták, hogy biz' ott könnyen meg lehet számítani hányat hagytak épségben, — csak ezt jöttem jelenteni a nemzetes uramnak.“

„Hát aztán van-e Imre gazda annak a maga káposztás kertjének egy és fél-öles szélességű sáncza?“

„Megkövetem alázatossággal, annak bizony egy bakarasz sincs.“

„Mennyünk tovább Imre gazda, — hát már most azt mondja meg nekem, hogy van-e a maga káposztás kertjének jó karban lévő kerítése?“

„Annak bizony akkora sincs mennyit a két látó szemembe bele tudnék fujni.“

„Ugy hát kurtán elvégezhetjük egymással a dolgot. Kegyelmed káposztást tart kerítés és sáncz nélkül, — már most gondolja meg kegyelmed, hogyne menne be oda akárkinek is a marhája prédálni? — tartson kegyelmed jövőre jó kerítést, s nem fog kára történni senki marhája által. Bizony a maga káran tanul az ember!“ — veté utána az ítéletnek a bíró.

A ravasz öreg székely megvakarászta az ütökét egy kissé, azután így szólt:

„Megkövetem alázatossággal a nemzetes királybíró uramat az előbb nem jó sorját tartottam a beszédemnek, egy kis hibát ejtettem benne!“

„Miféle hibát?“ — kérdé Dongodi uram.

„Hát én bizony most veszem észre hogy ösztetévesztettem a dolgot, mert hát úgy van az: hogy nem az én káposztásomat ették meg a nemzetes uram lovai, hanem az én négy lovam ette meg a királybíró uram káposztását. . . .“

„Az már más, egészen más!“ vágott a székely szavába Dongodi uram — „Kend meg fogja

*) Az első szám az „Üstökös“ múlt évi folyamában jelent meg.

nekem fizetni a kárt, s azután ismét helyre áll köztünk a békeesség.“

„Igen de az imént ha jól emlékezem azt méltóztatott mondani, hogy ha nincs kerítés meg sáncz a kert körül, hát a káros-félnek nincs mit keressen, — a királybíró ur káposztása körül pedig csak akkora kerítés és sáncz van mint az enyém körül . . . ott bizony az igazat megvallva.“

„Egy csepp sincs! — vágott belé Dongodi uram jó izűt nevetve. Hej Imre gazda Imre gaz-

da, sok fából faragták még azt a bölcsőt is a melyikben kendet rengették!“

„Kiereszteti hát a behajtott lovaimat nemzetes uram?“

„Magamra mondtam ki a törvényt, elviheti kend a lovait.“

Még csak annyit akarok ehhez a kis történethez mondani, hogy az elmondottak valójában megtörtént egykor.

Illyen furcsa eszejárása van a székeley embernek.

T Á R C S Á N

Bel és külföldi vegyes hírek.

Hirrovatunkat egy szomorú gyász hírrel kezdjük meg. Színházunk egyik szorgalmas tagját veszté el **Turcsányi Imrében**, ki huzamosbb időtől fogva betegeskedvén, a tegnapi öröknyugalomra költözött.

□ E folyó hó 14-kén tartá meg a városi táncsteremben Hauser Miska második hangversenyét, éppen oly fényes eredménnyel minő az első volt. Ezuttal még jobban meggyőződheténk arról, hogy Hauser ur nem csak rendkívüli hegedű-játékos; hanem egyszersmint ügyes zeneszerző is. A „varsói bucsu“ — „magyar dal“ — „madár a fán“ című szerzeményei a legnagyobb tetszésben részesültek, a két utobbi; de különösen a „madár a fán“ című a legnagyobb lelkesedésre ragadá közönségünket, kivált midőn a madár-hangok át olvadtak a „Rákóczy“ indulóba, mellyet a szünni nemakaró nagy öröm-zaj miatt alig hallhatánk. A közreműködők közt legelőször Paulyt kell megemlitenünk, kinek a „maradj nálam“ című dalt közkívánatra ismételnie kellett. Ez azt hisszük a legnagyobb dícséret, mit színházunk e közkedvességű tagjáról mondhatunk. Fridrikné asszony és Komáromi Lajos magyar népdalokat énekeltek, a közönség tetszéssel fogadta mindkettőt. Egyuttal sietünk értesésre adni közönségünknek, hogy Hauser M. ur vasárnap még egy bucsu-hangversenyt rendez, melynek fele jövedelmét nemzeti színházunk alaptőkéje nevelésére szentelte. Semmi kétségünk hogy e jótékony czélú előadás még a két elsőnél nagyobb számú hallgatóság előtt fog végbemenni.

□ A napokban egy szegényesen öltözött ember az egyik külvárosban megölve találtatott.

□ Egy berlini színház szolgálja, ki egész életében ernyedetlen szorgalommal rakta a lutriát, — da harmincz év lefolyta alatt sohasem tudott még egy jámbor ámbocskát is eltalálni — közelebből quaternot csinált, — szerencsétlenségére azonban — éppen a midőn legnagyobb

örömmel a pénzt haza vitte, — hirtelen a gutta megütötte! Erre is el lehet mondani: adtál uram pénzt, de nem volt köszönet benne!

Színházi krónika.

□ Szerdán, mártius 14-kén 1860. „Liliomfi“ vj. 3 fv. Szigligetitől. A czim szerepet Komáromi szokott eleven s könnyűséggel adá, s mind végig derült jó hangulatban tartá a közönséget. Ezuttal nem mulaszthatjuk el felkérni Komáromit, hogy hadjon fel az oly rögtönzéssel, mely bár kit is compromittálhatna. A színházba különben sem azért megy valaki, hogy megtudja minő lábon áll finantialis tekintetben az igazgató tagjaival; hanem azért, hogy lássa a darabot. A szinpadon soha sem szabad magán ügyekről beszélni senki kontójára. A szinfalak tikai elég messés gyorsasággal szoktak ugyis a közönség tudomására jutni; miért igyekezzék tehát azokat egyik vagy másik tagja az intézetnek a szinpadról elmondani. Sajnáljuk hogy efélékről kell beszélnünk e rovatban, de tennünk kell, hogy legalább jövőre ne történjen eféle.

A mi a többi szereplőket illeti Simonyi — Szilvai professor — Bokor — Szellemfi — Sch. Minka — Mariskát — Alajosné — Camillát sikerülten adák. A közönség nem nagy számmal.

Csőtörtökön Jekelfalussy ur második fellegtéül „A zsidó hölgy“ Hallewyttől. A tér szűke miatt jövő számunkban fogunk szólni ez előadásról.

NYILT T É R. *)

A Kolozsvári Színházi Közlöny f. é. mart. 15-kén kijött 102. számának tárczájában egy utmesternek szándó esete iratik le; minden félreértések és balra-magyarázatok elhárítása végett tudatik a Közlöny tisztelt olvasóival, miszerint az érdekelt egyén volt ugyan ez előtt egy más vidéken utmester, de azon állomásáról kihágásaiért elbocsátatott, és nem utmester.

Kolozsvárt, mart. 16. 1860.

Herczeg Lajos,
cs. k. kerületi mérnök.

*) Minden e róvat alatt megjelenő czikkéért a szerkesztő csak is a sajtó törvények irányában vállal felelősséget magára.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedéllyel.

Kolozsvártt, ma, szombaton, martius 17-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti

dalszintársaság által

adatik :

Granadai éjtanya.

Regényes opera 2 felv. Kind Frigyes hasonló czimű színműve után, opera szövegére átdolgozva báró Braun C. által. Magyarra fordította Havi Mihály. Zenéjét írta Kreutzer Konrád.

S z e m é l y z e t:

Egy vadász	Bodorfi.	Vasco,	} pásztorok	Gerecs.
Gabriela, pásztorleány	Szerdahelyi N.	Pietro,		Bokor.
Gomez, pásztorfiu	Pauli.	Falubirája		Palátkai.
Ambrosio, öreg pásztor, Gabriela nagybátyja	Marzelli.	Ottó lovag		Tótfalusi.

Pásztorok, pásztornök, vadászok, fákllyások. Idő a 16-dik század közepe.

Történethely: G r a n a d a, Spanyolhonban.

Helyek ára: Zártszék **30** kr. Földszint **42** kr. Altiszti jegy **21** kr. Karzat **18** kr. osztr. ért.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-után.